

DUMINECA

Organ de propagandă religioasă și morală
și organ informativ al AGRU-lui din Eparhia Maramureșului

Bucuroș de distribuire: **Librăria Asociației Sighet, Piața Unirii No. 25**

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

Gestul care vorbește.

Suntem obișnuți să trecem unul lângă altul fără să ne privim, cu indiferența oamenilor distrați sau adânciți în grijile lor proprii. Ce ne privește dacă fratele nostru râde sau plânge, dacă să bucură sau suferă? Ce ne pasă nouă de grijile altor persoane când și noi avem ale noastre în belșug? Cum să ne ocupăm cu supărărilor altora când în fiecare zi suntem și noi supărați? Aceasta nu e mentalitatea creștinului bun.

Dacă vrem să ne numim cu drept cuvânt creștini pe lângă grijile, supărările și distracțiile noastre trebuie să ne ocupăm și de acelea ale altora, deoarece cel mai mic gest al nostru neînsemnat pentru noi poate să fie de enormă im-

portanță pentru semenii noștri. O privire bună poate să îndulcească o mare suferință, precum o căutătură rea poate să întunece cea mai mare bucurie. Un obiect căzut, ridicat de noi și restituit proprietarului, poate să fie izvorul prieteniei, iar un răs nelocul lui poate se impresioneze pe cineva nespuse de neplăcut.

De multe ori se văd pe stradă persoane gălăgioase ciocnindu-se de persoane bine crescute care merg foarte modest. Ce impresie face asupra unei persoane întristate, bolnave, sau năcăjite o ciocnire de acest gen vă puteți închipui.

La Paris s'a ținut săptămâna politetei în care s'a conferențiat despre multele impolitețe obișnuite. La noi ar trebui un an întreg ca să se poată însira toate impolitețele obișnuite între noi. Totuși s'ar putea în-

drepta situația noastră și în privința aceasta, dacă am aduce mai mult creștinism în viața noastră publică și particulară. Atunci n'am uita că fiecare gest al nostru vorbește mai elocvent decât discuțiile cele mai strălucite, ele pot să ridice sau să coboare moralul semenilor noștri.

I. B.

A apărut:

'Fecioara înțeleaptă'

de Dr. Irina Berinde. Se poate comanda pentru 25 Lei la Librăria Asociației Sighet sau la autoare Sighet Str. Dr. Ilie Mariș 33.

Din păcatele noastre.

Dacă am redacta o statistică a nașterilor, ar trebui ca să întindem un imens steag negru asupra țării noastre, ca semn de doliu, căci neamul nostru piere. În țara întregită a intrat o boală... mortală, care dacă nu va fi vindecată, repede vom intra în agonie și vom pune capăt țării noastre cucerită cu atâta jertfă, pe care însă nu o vom putea păstra... căci nu vom avea cu cine.

Aceasta boală este importată din alte țări, a căror pildă ar trebui să ne înfricoșeze. Nu ajunge, că în urma mizeriei generale, în urma insuficienței salariilor și în urma nesiguranței, numărul căsătoriilor s'a redus până la minim și numărul burlacilor tomnatici și al fetelor bătrâne crește mereu,—și acei, cari s'au hotărât la căsătorie, se folosesc de toate mijloacele, ca să prefacă căsătoria într'o tovărășie mai mult sau mai puțin, durabilă, lipsindu-se de adevăratul fruct al ei: de copil.

Am înaintea mea o statistică din Germania cifrele căreia mă înfioară și mă gândesc, că ce ar arăta la

noi o statistică compusă cu pedanterie germană? Cred, că nu am rămas cu nimic în urma Germaniei rasiste, care vrea germani pur sânge, care însă nu poate proteja căsătoria creștină, singură chemată ca să asigure vitalitatea poporului german, ca și a poporului românesc.

Privesc evreii bătuți, loviți, alungați din toate părțile, nu au nici patrie, nici țară și 2000 de ani nu au ajuns, ca săi nimească. Secretul puterii lor este, că jidovul chiar și cel mai sărac, cel mai zdrențuros cu bucurie primește copilul, care vine în lume.

Dar să vedem statistica germană. În urma intervențiilor chirurgicale 100.000 de femei se îmbolnăvesc și 6000 mor anual. Știjițe însemnează aceasta? Că în Germania zilnic 2000 de suflete sunt pierdute, 300 de femei se îmbolnăvesc și 20 mor pentru că nu vreau să aibă copii. Herman Muckermann din Societatea lui Isus, în anul 1931 în Viena în câteva cuvântări celebre a arătat tragedia sufletelor pierdute:

„cu suflet înfricoșat contemplăm pierderea a milioane de oameni în timpul războiului. Dar numărul celor morți în războiu e întrecut de numărul sărmanelor jertfe, cari nu văd nici odată lumina zilei. Ostașii au murit pentru patrie, iar acești nevinovați pentru păcat. Pe aceia (pe ostași) i-au deplâns și imensele cimitire s'au umplut cu crucile modeste dela căpătâiul lor, pe aceștia (pe copii) nimeni nu-i deplânge, ba sunt blestemați, ca niște venetici incomozi. Și unde sunt ei aruncați? Între viermi și șobolani, în râuri și cloăci și gunoaie. Statistica oficială a poporului german de 60 de milioane arată 600.000 de cazuri, dar o cercetare mai obiectivă ridică numărul lor la 2 milioane. Cine a făcut aceasta?

Dușmanul sau cutropitori barbari?

Nu, ci părinți și mame! cu asistența unei femei sau chiar a vreunui medic. Dacă ar fi aceștia toți înmormântați, cași alți copii, un imenz convoi de înmormântare ar umple pământul german.

Indelungrăbdătorul Dumnezeu mai rabdă, dar odată și odată, groaznică

pedeapsă va croi asupra Europei sinucigăse și pruncucide”.

Așa glăsuște Muckerman. Avem și câteva cazuri individuale. Lisbeth Burger, moașa unei comune după o activitate de 40 de ani în 2283 de cazuri a asistat la nașteri. Aceasta moașă expertă descrie moartea unei femei, care 13 copii a ucis. Cu al 13-lea a ajuns al spital. Bolnavă cu febră, mereu a văzut deasupra ei pe cei uciși... „Fugiți, fugiți de aici... Acum vin iarăș, unul după celalalt, unu... doi... trei... treisprezece... Schilavi și orbi toți: Noi nu vedem lumina vecinică... Mamă, dă-ne ochii tăi”.

Și acești nevinovați la judecată vor acuza pe ucigașii lor!

Unde vom ajunge? La orașe și la țară aceeaș boală. Medici și moașe, specialiști și șarlatani lucră zi și noaptea ca să stingă cât de multe vieți. Și unde și moartea mai taie brazde groase din șirul poporului nostru... pe încetul pe încetul vom ajunge că ne vom stinge.

Pentru comitet răspunde: Titu Berinde

A apărut

în editura ziarului „Farul Nou” Enciclica *Preafericitului Părinte Papa Piu XI.*: „Mit brennender Sorge” despre situația Bisericii catolice în Germania și Enciclica: „*Divini Redemptoris*” despre comunismul ateu. Prima cuprinde și textul original german. Prețul Lei 20. Se poate comanda la Librăria Asociațiunii Sighet. Acțiunea „Farului” de a da în limba românească enciclicele papale sunt de un folos neprețuit, dând tuturor ocazia de a cunoaște de aproape spiritul înalt de dreptate al Vaticanului, spirit neșovăitor, care spune adevărul deopotrivă lui Hitler și lui Stalin.

În cele ce urmează dăm câte un pasăgiu din enciclica: „Mit brennender Sorge” și din „Divini Redemptoris”.

Credință curată în primat.

Credința în Biserică nu se va păstra curată și neîntinată, de nu va fi sprijinită de credința în Primatul Episcopului Romei. De îndată ce Petru mărturisii, cu înțâietate față de ceilalți Apostoli și ucenici, credința sa întru Cristos, Fiul Dumnezeuului celui viu, această credință și mărturisire a sa atras-a răsplătitorul răspuns al Acestuia, adică vorbirea despre zidirea Bisericii Sale, a unei singure Biserici și anume pe Petru, piatra. (Matei 16, 18). Așa dar, laolaltă stau într-o strânsă legătură credința în Cristos, cu aceea în Biserică și în Primat. Pretutindeni o adevărată și legitimă autoritate este un legământ de unire, un izvor de pu-

tete, o asigurare împotriva năruitărei ori fărâmițării, o chează-gie a viitorului; mai vârtos și de cea mai înaltă treaptă e în Biserică, unde unei asemenea autorități îi sunt făgăduite ajutorul suprafiresc al Sfântului Duh și neînvișul său sprijin. Dacă oameni, cari nici măcar în credința întru Cristos nu sunt uniți, vă momesc și ademenesc cu năluca unei Biserici naționale germane, să știți că aceasta nimic altceva nu e, decât o făgăduire a unității Bisericii lui Cristos, o vădită apostasie dela imputernicirea dată-i de Cristos, de a evangheliza toată omenirea, ceea ce nu poate îndeplini decât numai o Biserică universală. Mersul altor Biserici naționale dealungul vremurilor, impietritarea lor spirituală, încătușarea și robirea lor de către puterile lumesti, arată desnădăjduita nerodnicie, de care e lovită la sigur mlădița care se desparte de tulpina de viață vie a Bisericii. Cine din capul locului se împotrivesc unei asemenea nefirești dezvoltări cu un veghetor „nu” răspicat, nu numai că servește curățeniei credinței sale în Cristos, dar chiar și sănătății și puterii de viață a poporului său.

ATITUDINEA BISERICII FAȚĂ DE COMUNISM

Condamnări anterioare

Față de asemenea amenințări Biserica catolică n'a putut să tacă și nu a tăcut. Mai cu seamă nu tăcu acest Scaun Apostolic, care știe că este dator să specială să apere adevărul și dreptatea și toate acele

bunuri veșnice pe care comunismul le nesocotește și le combate. Predecesorii Noștri — din timpuri în care anumite cercuri au avut pretenția de a elibera civilizația omenească de cătușele moralei și ale religiei, — au atras pe față și în mod clar atențiunea lumii asupra consecințelor descreștinării societății omenești. În ce privește comunismul, încă din 1846 Veneratul Nostru Predecesor Piu al IX-lea de fericită amintire pronunță o condamnare solemnă, întărită apoi prin „Syllabus”, în contra „nefastei doctrine așa zisului comunism pe deplin contrară însăși dreptului natural, și care, odată admisă, va duce la radicala răsturnare a drepturilor, a lucrurilor, a proprietății tuturor, și însăși a societății omenești”. Mai târziu, celalt Predecesor al Nostru de neuitată amintire, Leon al XIII-lea, în Enciclica Quod Apostolici muneris cu o viziune limpede arată că mișcările ateiste ale masselor în epoca tehnicii își avea originea în acea filozofie, care de secole încercase să despartă știința și viața de credință și Biserică.

Actele Pontificatului actual

Și Noi în cursul Pontificatului Nostru adesea și cu insistență râvnă am denunțat curențele ateiste ce creșteau amenințător. Când în 1924 misiunea Noastră de ajutor se întorcea din Rusia Sovietică, Ne-am pronunțat în contra comunismului printr'o Alocuțiune expresă adresată lumii întregi. Am ridicat proteste solemne în contra per-

secuțiunilor deslănțuite fie în Rusia, fie în Spania; și încă nu s'a stins ecoul universal al cuvântărilor rostite de Noi anul trecut la inaugurarea Expoziției mondiale a Presei Catolice, în audiența acordată refugiaților spanioli, precum și în Mesagiul pentru sfintele sărbători ale Crăciunului. Până ce chiar și cei mai înverșunați dușmani ai Bisericii, care dela Moscova conduc această luptă împotriva civilizației creștine, cu neîntreruptele lor atacuri prin vorbe și fapte, fac dovadă că Păpălitatea, și în zilele noastre, a continuat a apăra cu credință sanctuarul religiei creștine, și a atras atențiunea asupra pericolului comunist mai des și mai convingător ca oricicare altă autoritate publică pământească.

Necesitatea unui alt act solemn

Însă cu toate aceste repetate avertismente părintești, pe care voi, Venerați Frați, spre marea Noastră mulțumire le-ați transmis și comentat atât de fidel credincioșilor prin atâtea scrisori pastorale, chiar și colective, — sub impulsul unor agitatori abili din zi în zi se agravează pericolul. Pentru aceasta Noi credem de datoria Noastră de a ridica din nou glasul Nostru printr'un document și mai solemn, după obiceiul acestui Scaun Apostolic, Invățător al adevărului, și de a răspunde cum era foarte firesc, printr'un atare document la așteptarea întregii lumi catolice. Și avem încrederea că ecoul glasului Nostru va ajunge oriunde se găsesc minți lipsite de prejudecăți și sufletele sincer

doritoare de bine; cu atât mai mult, cu cât cuvântul Nostru este ilustrat acum în mod dureros de priverile roadelor amare ale ideilor subversive, pe care Noi le-am prevăzut și prevestit și care se văd înmulțindu-se înfricoșător, fie prin fapte în țările stăpânite de comunism, fie sub formă de amenințări în toate celelalte țări ale lumii.

Așa dar, Noi vrem să expunem încă odată într'o sinteză scurtă principiile comunismului ateu așa cum se arată ele mai ales în bolșevism, cu metodele sale de acțiune, opunând acestor principii false doctrina luminoasă a Bisericii și amintind din nou cu insistență mijloacele cu care civilizația creștină, singura Civitas într'adevăr humană, poate fi salvată de acest flagel satanic și desvoltată mai departe spre o adevărată bună stare a societății omenești.

Satanismul spaniol.

„The Universe”, un săptămânal englez aduce o știre din Spania, care răscolește sufletul oricărui om civilizat. E vorbă despre martiriul episcopului consacrat din Tarragona, Emanuel Boreș Ferre. Acest episcop a fost aruncat de viu și ars pe un rug ridicat anume într'o piață publică de trupele guvernului.

Noul salut al bolșevicilor spanioli. O gazetă spaniolă arată, că un șef

gubernamental Askaso a interzis cu desăvârșire folosirea vechiului salut spaniol: „A Dios” și l-a înlocuit cu: „Sin Dios” (fără Dumnezeu!) Contravenienții sunt greu pedepsiți.

Pedeapsa lui Dumnezeu. Dumnezeu este îndelungrăbdător, dar când el vede de bine, pedepsește înfricoșător păcatele oamenilor. În analele orașului francez Toulous se cetește, că în secolul al XVI-lea trăia acolo un tânăr, care avea dintr'o pricină oarecareva supărare pe Dumnezeu. Avea obiceiul, că ieșea pe câmp și acolo sub cerul liber înjura și blăstăma pe Dumnezeu cu cuvintele cele mai grozave. Când lumea aștepta, că mânia lui Dumnezeu îl va strivi, în loc de pedeapsă i-a căzut o bucată de hârtie din cer, de pe care cetea cuvintele: miserere mei (îndură-te) Răbdarea dumnezeiască s'a manifestat aici în gradul cel mai înalt. În anul 1908 în numărul de Crăciun gazeta italiană din Messina „Il telefono” a publicat un articol scris de redactorul său ateist, în care acesta își arăta necredința sa, cerând dela Isus pruncul, că dacă El întruadevăr s'a născut, ca

dovada dumnezeirii sale, să facă ca să se cutremure pământul. Și e cunoscut, că în ziua de 28 Decembrie 1908 în Messina s'a declarat în cutremur de pământ înfricoșător, în urma căreia au murit aproape 200.000 persoane din Messina și jur, 7000 au ajuns bolnavi și schilavi în spitale, 5500 au înebunit de groază și 3500 de copii au rămas fără părinți.

Vaporul minune „Titanicul” a plecat pe mare prima oară în Aprilie 1912. Marinarii cu admirație priveau aceasta minune a tehnicii și a confortului. Unul dintre ei, entuziasmat de perfecțiunea mașineriilor vaporului, a scris cu cretă pe vapor: nici Hristos nu te poate pierde. Titanicul n'a ajuns la destinație, căci lovindu-se de un bloc de gheață rătăcit, s'a sfărâmat, murind aproape toți oamenii în valuri.

Ceva asemănător este acum pierirea dirijabilului „Hindenburg”. Acest balon uriaș era fala Germaniei. Construit cu sume fantastice, el a fost rezultatul cercetărilor îndelungate ale celor mai buni ingineri experți din lume. Și când Germania a declarat războiu Bisericii lui Hristos,

iată mâna peudepsitoare alui Dumnezeu face, ca balonul să explodeze numai la 100 de metri dela destinație, în fața a miilor de oameni, cari așteptau sosirea lui. Au murit 72 de oameni, iar supraviețuitorii mai mult sau mai puțin răniți au fost transportați la spitale.

Hittler, cancelarul, a trimis specialiști în America, în frunte cu Dr. Eckener, marele constructor al dirijabilului, ca să cerceteze cauzele acestui accident grozav, căci se pare, că numai mâini „criminale” au putut săvârși acest „atentat” împotriva dirijabilului. Și nimenui nu-i trece prin minte, că mâna peudepsitoare alui Dumnezeu a urnit balonul uriaș, ca germanii să-și aducă aminte, că trăiește Dzeul cel viu.

Mame și copii.

„Aici nu-i cași acasă!”

Mica Terezia ne povestește în scrierile sale din zilele, când mama ei era bolnavă pe patul de moarte, că o doamnă din cercul lor de cunoscute venea în fiecare zi, ca pe mica sfântă și pe sora ei Celina să le ducă, ca să petreacă ziua în casa ei. „Intr'o zi —ne povestește Tere-

zia — nu aveam timp, ca să ne facem înainte de plecare, rugăciunile de dimineață. In cel de urmă Celina mă întrebă: oare nu ar fi bine, ca să spunem, Doamnei, că noi încă nu ne-am rugat? — Ba da — răspunsei și am spus imediat Doamnei neșazul nostru. Dragele mele, nu face nimica, rugați-vă acum-ne spune Doamna și ne lăsa singure într'o cameră mare. Celina se uită cu uimire la mine. Eu cu inima strânsă strigai: O, aici nu-i cași acesă, acolo Mama se ruga mereu cu noi”.

Iubire de mamă.

În anul 1933 în munții Tiro-lului a fost suprins de o lavină studentul din München: Carol Heiserer. Au rămas zădarnice toate încercările de a găsi trupul nefericitului student. După nereușita încercărilor oficiale, mama dispărutului, văduva unui medic de circumscripție, luă hotărârea, ca să caute în par-

ticular cadavrul fiului ei. In ziua de 12 Iunie 1933 plecă cu conducătorul Weinman și cu opt oameni în inima munților.

In fiecare dimineață urca mica expediție trei ore ca târziu seara, obosită de săpat și de căuțat, cu lucru neisprăvit să se reîntoarcă. In sfârșit la 23 Iulie târziu seara, s'a găsit cadavrul. Insaș mama l-a săpat din mormântul de larină și l-a eliberat-o din cătușele de gheață. După aceste plecă cu fiul său mort acasă, la München, și-l așeză în cimitir pentru odihna veșnică.

Lumina din geam.

Timp de cinci ani, seară de seară, în orașul Lion, în geamul unei văduve, doamna Carter, apăru o lumină. Lumea obișnuită cu aceasta lampă așezată în geam, știa că e semnul, că fiul Doamnei Carter, dispăru fără urme la începutul războiului mondial. Se vorbea, că la

apariția luminei din geam Doamna Carter se ruga pentru reîntercerea fiului ei. După cinci ani de nesiguranță și de rugăciune, în seara de Crăciun nu mai apăru lampa. Mama fericită a primit o telegramă din China care anunță sosirea fiului ei.

Cursurile de preghetire pentru prima cuminecare pentru parohiile din Sighet s'au deschis în ziua de 10 Mai. Cași în alți ani, se prevede o afluență mare a copiilor.

Introducere în parohie. In ziua de 9 Mai a fost introdus în parohia IV. (Valea Hotarului) Păr. Petru Vlad din Seliștea. li dorim ajutorul Domnului în noul său post.

Citiți și răspândiți
„Dumineca“

Calendar săptămânal.

16—22 Maiu 1937.

16. Dumineca Mironosițelor

ap. Fapt. 6, 1. Evg. Manrc. 15, 43

C. Teodor Sf. † 368

17. Luni ap. Andronic și M.

18. Marți M. Petru și soții

19. Mercuri M. Patriciu

20. Joi M. Tolaleu

21. Vineri Const. și Elena

22. Sâmbătă M. Vasilisc

...Nu putem sfârși aceasta scrisoare enciclică, fără să îndreptăm un cuvânt acelor fii ai Noștri, care sunt cuprinși, sau aproape de a fi cuprinși de răul comunismului. li sfătuim cu sârg să asculte de glasul Tatălui, care îi jubeste: și rugăm pe Domnul să-i lumineze spre a părăsi calea șbuciumată, care îi duce pe toți la pieire. Să recunoască și ei (rătăciți), că singurul Mântuitor este Domnul nostru Isus Cristos: „...și nici că este în altcineva mântuirea, deoarece nu este dat oamenilor sub cer un alt nume, întru care să fim mântuiți”. (Fapte 4. 2)

Papa Pius XI. contra comunismului ateu.